

Obsah

Předmluva	11
Předmluva k českému vydání	13
1. Základní principy kinetiky katalytických reakcí	15
1.1 Chemická kinetika a její vztah ke katalýse	15
1.2 Terminologie chemické kinetiky	18
1.3 Reakční rychlost a rovnováha	24
1.4 Stupně katalytické reakce	27
1.5 Omezení kinetiky a mechanismu reakcí, vyplývající z principu mikroskopické reversibility	32
1.6 Teorie přechodového stavu v chemické kinetice	36
2. Obecné vlastnosti adsorpčních kroků v katalytických reakcích	47
2.1 Charakteristika chemisorpce a fyzikální adsorpce	47
2.2 Povrchové sloučeniny v katalýse	50
2.3 Termodynamika adsorpce	53
2.4 Pohyblivost adsorbované vrstvy	59
2.5 Energetické poměry při adsorpci	62
2.6 Elektronové faktory v adsorpci	66
2.6.1 Vliv elektronové struktury kovů na jejich adsorpční vlastnosti	66
2.6.2 Adsorpce na polovodičích	73
2.7 Adsorpce a katalytická aktivita	80
2.8 Adsorpce v katalýse	83
3. Rovnováha a kinetika adsorpčních pochodů v ideálních a reálných adsorbovaných vrstvách	85
3.1 Rovnováha v ideální adsorbované vrstvě	85
3.2 Kinetika adsorpčních procesů v ideální adsorbované vrstvě	89
3.3 Reálná adsorbovaná vrstva	92
3.4 Představy o proměnném počtu adsorpčních míst	95
3.5 Energetická nestejnorodost adsorpčních míst	96

3.6	Adsorpční rovnováha na nestejnorodých površích	101
3.6.1	Oblasti malých a velkých zaplnění povrchu	104
3.6.2	Oblast středních zaplnění povrchu	105
3.6.3	Logaritmická adsorpční isoterma	105
3.6.4	Mocninová adsorpční isoterma	109
3.6.5	Jiné způsoby rozdělení a jejich interpretace	113
3.6.6	Adsorpční rovnováhy při vysokých tlacích	115
3.6.7	Adsorpce směsí	115
3.7	Kinetika adsorpčních pochodů na nestejnorodých površích	118
3.7.1	Změny kinetických veličin na jednotlivých místech povrchu	118
3.7.2	Vzájemný vztah kinetických a adsorpčních charakteristik	121
3.7.3	Vztahy pro rychlost adsorpce a desorpce	125
3.7.4	Kinetika adsorpce směsí	130
3.8	Analýza adsorpčních pochodů na nestejnorodých površích	132
3.9	Vzájemné ovlivňování adsorbovaných částic	135
3.10	Rovnováha a kinetika adsorpčních pochodů při vzájemném ovlivňování adsorbovaných částic	138
3.11	Vliv elektronických faktorů na rovnováhu a kinetiku adsorpce	141
4.	Kinetické rovnice reakcí v ideálních adsorbovaných vrstvách	147
4.1	Zákon účinných povrchů	147
4.2	Odvození kinetických rovnic	151
4.2.1	Povrchová reakce jako limitující krok	152
4.2.2	Adsorpce výchozí látky jako limitující krok	154
4.2.3	Desorpce reakčního produktu jako limitující krok	160
4.2.4	Vliv zpětné reakce	163
4.2.5	Reakce probíhající bez limitujícího kroku	165
4.3	Kinetické rovnice a mechanismus procesu	171
4.4	Vliv otravy katalysátoru na kinetiku reakcí	177
5.	Kinetika reakcí v reálných adsorbovaných vrstvách na nestejnorodých katalytických površích	181
5.1	Reálná adsorbovaná vrstva a zákon účinných povrchů	181
5.2	Kinetické rovnice reakcí na nestejnorodých površích	186
5.2.1	Základní předpoklady	187
5.2.2	Malé a velké pokrytí povrchu	189
5.2.3	Lineární vztah v kinetice	190
5.2.4	Kinetika reakcí v oblasti středního pokrytí povrchu	192
5.2.5	Kinetické rovnice pro reakci $A = B$	200
5.2.6	Kinetické rovnice při středním pokrytí povrchu a adsorpci s disociací ..	202
5.2.7	Kinetické rovnice pro případ, kdy adsorbující se směs pokrývá téměř celý povrch katalysátoru	206
5.3	Zvláštnosti kinetiky reakcí na nestejnorodých površích	216

5.4	Kinetika a mechanismus některých reakcí	219
5.4.1	Rozklad antimonovodíku	220
5.4.2	Rozklad kyslíčnicku dusného	220
5.4.3	Isomerisace n-pentanu na isopentan	220
5.4.4	Dehydrogenace butanu na buten a hydrogenace butenu na butan	221
5.4.5	Hydrogenace ethylenu na niklu	222
5.4.6	Dehydrogenace isopropaolnu v kapalné fázi na niklu	222
5.4.7	Dimerisace ethylenu na niklových katalysátorech	224
5.4.8	Konverse vodního plynu	224
5.4.9	Oxidace kyslíčnicku siřičitého	225
5.4.10	Synthesa a rozklad amoniaku	227
5.4.11	Dehydrogenace	235
5.4.12	Synthesa methanolu na zinkochromovém katalysátoru	236
5.5	Zobecněné schéma kinetiky reakcí na nehomogenních površích	236
5.5.1	Isomerisace $A = B$	241
5.5.2	Synthesa a rozklad amoniaku	242
5.5.3	Konverse vodního plynu (5-220)	242
5.5.4	Oxidace kyslíčnicku siřičitého	243
5.5.5	Isotopická výměna	244
5.5.6	<i>para-ortho</i> -Konverse vodíku na niklových katalysátorech (4-132)	244
5.5.7	Reakce podle dubletového schématu multiplétní teorie	246
5.5.8	Dehydrogenace alkoholů, uhlovodíků a aminů	246
5.5.9	Dehydratace alkoholů (4-134)	249
5.6	Vliv změn reakčních podmínek na kinetiku	255
5.7	Vliv otravy katalysátoru na kinetiku	259
5.8	Rychlost reakce na nestejnorožém a stejnorodém povrchu katalysátoru	262
6.	Kinetika reakcí v reálných adsorbovaných vrstvách, zahrnující vzájemné působení adsorbovaných částic a jiné faktory	265
6.1	Kinetické rovnice zahrnující vzájemné působení adsorbovaných částic	265
6.2	Změna počtu aktivních míst na povrchu katalysátoru	273
6.3	Vliv reakce na změny stacionárního složení katalysátoru	276
6.4	Elektronové faktory v kinetice	279
7.	Konstanty kinetických rovnic	289
7.1	Rychlostní konstanta heterogenních katalytických reakcí	290
7.2	Rovnovážné konstanty dílčích kroků	299
7.3	Aktivační energie katalytických procesů	302
7.3.1	Zvláštnosti aktivací energie v katalytických procesech	302
7.3.2	Zdánlivá a skutečná aktivací energie	304
7.3.3	Aktivační energie reakcí na nestejnorožých površích	310
7.3.4	Aktivační energie reakcí při vzájemném ovlivňování adsorbovaných částic	321
7.3.5	Aktivační energie a reakční rychlost na různých katalysátorech	323
7.4	O „kompenzačním efektu“	332

8. Stechiometrické číslo rychlost určujícího kroku a molekularita reakce	337
8.1 Kinetické rovnice přímé a zpětné reakce	337
8.2 Molekularita reakce	341
8.3 Stechiometrické číslo limitujícího reakčního kroku	344
8.4 Určování kinetické rovnice zpětné reakce	351
8.5 Výpočet aktivační energie zpětné reakce	355
8.6 Stechiometrické číslo a reakční mechanismus	356
8.7 Určování hodnot stechiometrického čísla a molekularity reakce	364
8.8 Posouzení vlivu zpětné reakce při interpretaci kinetických dat	370
9. Integrovaní kinetických rovnic	375
9.1 Vyjádření reakční rychlosti	375
9.2 Nutnost integrace kinetických rovnic	382
9.3 Integrovaní kinetických rovnic reakcí probíhajících za konstantního objemu	384
9.4 Integrovaní kinetických rovnic reakcí probíhajících za konstantního tlaku	388
9.5 Některé metody integrování kinetických rovnic pro průtočné systémy	393
9.5.1 Balandinova metoda [482, 672]	394
9.5.2 Metoda Hougena a Watsona [8, 789]	401
9.6 Stanovení adsorpčních koeficientů z kinetických dat	403
10. Zákonitosti difusních kroků	409
10.1 Obecné zákonitosti difuze	409
10.2 Základní zákonitosti reakcí v oblasti silného působení vnější difuze	413
10.2.1 Charakteristika oblastí	413
10.2.2 Hydrodynamické charakteristiky	414
10.2.3 Závislost rychlosti difuze na vlastnostech reakčního systému	416
10.2.4 Kvantitativní vztahy	417
10.2.5 Vliv vnější difuze na průběh reakce	422
10.2.6 Teplotní režimy reakcí	423
10.2.7 Přechod z oblasti vnější difuze do kinetické oblasti	426
10.2.8 Kritéria oblasti silného působení vnější difuze	426
10.2.9 Příklady vnější difuze	427
10.2.10 Výhody a nevýhody působení vnější difuze	428
10.3 Oblasti vnitřní difuze	430
10.3.1 Základní rysy vnitřní difuze	430
10.3.2 Vliv vnitřní difuze na průběh reakce	434
10.3.3 Vnitřní přechodná oblast	439
10.3.4 Vnější přechodná oblast	441
10.3.5 Vnější kinetická oblast	442
10.3.6 Vliv oblasti silného působení vnitřní difuze a přechodných oblastí na průběh reakcí	442

10.3.7	Působení některých faktorů na rychlost reakce v oblasti vnitřní difuze a v přechodných oblastech	446
10.3.8	Kritéria průběhu reakce v difusních a přechodných oblastech	447
10.3.9	Příklady brzdění reakce vnitřní difusí	454
11.	Optimální podmínky reakcí	457
11.1	Optimální teplota	457
11.2	Optimální složení reakční směsi	463
11.3	Optimální tlak	467
11.4	Optimální selektivita procesu	470
11.5	Optimální makrocharakteristika katalysátoru	470
11.5.1	Množství katalysátoru	470
11.5.2	Rozměry zrn katalysátoru	472
11.5.3	Rozměry pórů	473
11.6	Optimální krystalická struktura katalysátorů	474
11.7	Optimální adsorpční a kinetická charakteristika	476
11.7.1	Optimální stupeň pokrytí a optimální místa povrchu katalysátoru	476
11.7.2	Optimální poměr rychlostí jednotlivých kroků	485
12.	Optimální katalysátor	489
12.1	Optimální stabilita povrchových meziproductů	489
12.2	Kvantitativní kritérium stability povrchových sloučenin	491
12.3	Optimální energetické faktory	494
12.4	Optimální katalysátor a kinetické faktory	497
12.5	Posouzení optimálních míst povrchu katalysátoru	505
12.5.1	<i>para-ortho</i> -Konverse vodíku (4-132)	505
12.5.2	Synthesa amoniaku	507
12.5.3	Hydrogenace ethylenu	508
12.5.4	Dehydrogenace isopropanolu a hydrogenace acetonu	509
12.5.5	Rozklad kyseliny mravenčí na kovech	511
12.6	Odhad hodnot vazebných energií	513
12.6.1	Odhad z relativních reaktivit	514
12.6.2	Odhad z termochemických dat	517
12.6.3	Odhad z adsorpčních dat	517
12.6.4	Metoda adsorpčně chemických rovnováh	518
12.6.5	Odhad na základě stability jiných povrchových sloučenin	521
12.6.6	Odhad na základě kinetických dat	521
12.6.7	Odhad na základě dat pro <i>para-ortho</i> -konversi vodíku	526
12.6.8	Odhad vazebných energií z rozdílů hodnot adsorpčních tepel reakčních složek	529
12.6.9	Semiempirické metody odhadu vazebných energií	531
12.7	Použití hodnot vazebných energií	537

13. Experimentální metody pro studium kinetiky katalytických reakcí	541
13.1 Provedení kinetických pokusů	541
13.2 Výběr pokusných metod	545
13.3 Statická metoda	546
13.4 Varianty statické metody	549
13.4.1 Měření kinetiky reakcí v kapalně fázi	549
13.4.2 Cirkulační metoda	550
13.4.3 Studium reakcí v adsorbované vrstvě	553
13.5 Průtoková metoda	554
13.6 Bezgradientové metody	561
13.6.1 Průtoková cirkulační metoda	562
13.6.2 Stacionární cirkulační metoda	569
13.6.3 Bezgradientová metoda pro reakce v kapalně fázi	570
13.6.4 Jiná řešení bezgradientových reaktorů	570
13.7 Zjišťování reakční kinetiky ve fluidním loži katalysátoru	573
13.8 Zjišťování reakční kinetiky v chromatografickém uspořádání	574
13.9 Zásady při čištění výchozích látek	574
13.10 Zpracování výsledků kinetických měření	577
13.11 Pokusné zjišťování aktivační energie	586
Literatura	597
Autorský rejstřík	633
Věcný rejstřík	651